

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 12 kor. | Negyed évre — — 3 kor.
Fél évre — — 6 " | Egyes szám ára — 24 fill.
Nyilttér soronként 50 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Hj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A mokány ló.

A rettenetes világháborúnak kellett jönnie, hogy az emberiség figyelmét sok olyan dologra terjessze ki, amivel eddig egyáltalában nem foglalkozott.

A háboru alatt igazolódott be, hogy hazánk erdélyi mokány lova oly szolgálatokat tett a harctéren, hogy lótenyésztésünket irányító köröknek — közgazdasági szempontból is — azzal közelebből foglalkozni hivatásos kötelességük.

A mokány ló Erdély déli Hunyad-, Szeben-, Brassó-, Fogarasmegyék hegyes vidékein tenyésztetik a maga eredetiségében, azon a vidékeken, ahol még ma is kocsival járhatatlan utak vannak s ahol a lakosság mezőgazdasággal nem s csakis állattenyésztéssel foglalkozik s az összes szállítási dolgokat a mokány ló mint málhás állat végzi.

A mokány ló a legrégebb eredetű, állítólag már a rómaiak idejében mostani jellegeivel meg volt s minden más fajta keresztezésétől — a legújabb időkig — mentesen tenyésztetik.

A mokány ló átlagos magassága 136 cm., tehát kicsi, bár testének nagysága eléri a sokkal magasabb lovak méreteit. A mokány ló mellkasa és egész csontszerkezete rendkívül kifejlődött s ezzel szemben úgy a felső, mint alsó lábszár roppant kurta, amely a körülményeknek köszönheti azon kiváltságát, hogy hegyi málhás lónak elsőrendű állat, mert a felsőtest hatalmas nagy izomzata a rövid lábak mozgatására aránylag óriási erőt képes kifejteni. Nyaka kurta vastag, feje általában kicsi széles homlokkal, sörénye és farka dus, ez utóbbi rendszeren a földet éri.

A mokány ló nem vadon, de egész szabadon tenyésztik s ezért rendkívül edzett és szívós. A havasi és havasalji gazdák 3—4 szomszédjukkal csoportosulva 20—40 létszámból álló lóállományukat összecsapva ménest alakítanak, egy-két mént megtartanak s úgy a fedezetés mint az ellés a szabadon, minden emberi beavatkozás nélkül a szabadban történik s rendszerint a mokány ló istállóba soha sem kerül.

A lótartó havasi gazda lóállománya mindig a juh és szarvasmarhájának számával egyenes arányban van, mert a lovat főképpen a juh és szarvasmarha termékek elszállítására használják.

A havasi mokány lovat tenyésztő gazdák tanyaszerűen élnek, s így a hegyes, dombos földjük sohasincs felszántva. Az egész sokszor egy gazdának az 1—200 holdat is megközelítő földje június közepéig legelő. Ezen időn túl egy-két tehén kivételével az összes állatállomány nyári, — rendszerint bérbevett magasan fekvő havasi legelőre hajtatik fel, ahonnan szeptemberben kerülnek vissza. Ez idő alatt az otthoni összes területek most már mint kaszálók kezelteknek, egyszeri kaszálattal. A kész szénát ott a helyszínen leggyakrabban legalyazott falörzsekre magasan fel-

rakják s télen megint csak ott a legnagyobb tél és hóban lesz csomókba szétrakva, felétve s ezen egyszerű módon a föld meg is lesz trágyázva s kitűnő szénatermést ad.

A téli takarmányozás úgy történik, hogy elsősorban a szarvasmarha s ezután a juh kapja az állatszám arányában nagyobb területen csomózott széjjel osztott szénát, s amit ez állatok meg nem ettek, azt az utólag odaterelt lóállomány kapja, tehát a legrosszabbat, ami bár mennyire kórós és vastag is a lovak azt szépen megesszik s nem egyszer erdő és bokor ágainak téli rügyeivel pótolják szerény takarmányukat. A mokány ló szemes takarmányt s így zabot sohasem kap és ha azt etetni akarjuk vele, szoktatni kell hozzá.

Ilyen gyenge táplálás és kezelés mellett, hogy a mokány ló egészen el nem satnyult az annak tulajdonítható, hogy a mokány lovat gazdája rendkívül kiméli, 60—80 kg.-nál többel soha sem terheli s aránylag igen keveset használja. Két-három éves korában már kezdi kötőfékhez szoktatni s nagyon kevés terhet is tesz már a hátára, de ezt csak azért teszi, hogy szoktassa meg, mert később már nem bírja vele. Télen alig lesznek a lovak használva, azokkal a szükséges télirevaló élelmiszert már őszkor felhordják s így a lovak legnagyobb részét pihennek.

Az előadottak előrebocsátása után, amikor a mokány ló tulajdonait és életviszonyait ismerjük, az a kérdés merül fel, hogy ezen fajta ló további tenyésztése, fejlesztése tekintetben mi a tenni valók.

Nézetem szerint a jövőben a mokány lótenyésztés fejlesztésének két irányban kell történnie.

Elsősorban ezen lóanyagának meg kell maradnia a saját eredetiségében, de hogy a beltenyésztés és az apaállatok helytelen megválasztása és ezeknek rossz takarmányozás következtében kifejlőtlen volta miatt az utóbbi évtizedek alatt tapasztalható visszafejlődés be ne következzen, az apaállatok nevelése minden körülmények között az állam beavatkozását és sürgős intézkedéseket kíván.

Legcélszerűbbnek látszik az, ha a mokány csikók e célból hathónapos korukban kiválasztva állami ménes kezelésnek adatnak át s nyáron kincstári havasi legelőkön abrakkal külön etelve magasabb, erősebb és szebbre kifejlesztetnének. Az így mesterségesen felteibolt ménlovak tavasztól őszig az előbb említett csoportosított havasi gazdák méneseibe lennének kiosztva s a fedezetés után újra állami kezelésbe vétetnének. Ez uton semminemű vérfelfrissítés nem volna, de az apaállatok a jó tartás által való kifejlesztése és nemésítése rendkívül jó hatással volna a különben eldurvult eredeti mokány ló jó tulajdonságainak fejlesztésére anélkül, hogy ezen gyakorlatba hozott rendszer mellett a mokány ló eredeti, ősi jó tulajdonságaiból bármit is veszíthetne.

Az előadottak volnának az első irány teendőinek a megjelölése.

A második irány a következő:

A mokány ló igazi eredetében mindenkor csak mint málhás ló volt használva. Ujabban azonban a havasalji községek utjainak kiépítése s általában az utaknak forgalmasabbá való tétele után a mokány lovakat kocsiba is befogják, mivel tanulékony okos természetűknél fogva minden látszólagos vadságuk vagy talán inkább félénkségük dacára — nagyon könnyen hámos lovaknak betaníthatók. Ma már a mokány ló, mint ilyen keresett ló s a lapályos vidéken a kisgazdák mezőgazdaságában nagy számban található nemcsak eredetiségében, hanem állami ménekkel való keresztezésből származó ivadékaik is nagy számban találhatók. E keresztezések eredményei általánosságban nem lehet mondani, hogy sikerültek, de egyes esetekben kitűnően beváltak aszerint, hogy a mokány anyakanca minő ménnel lett fedezve, illetve keresztezve. A mokány ló rendszerint jóvérű, de igen sok közöttük a tüzes könnyű s gyors járású ló. Nem egy esetben láthattuk, hogy apró mokány lovacskák letrappolták a legjobb menésű 16 markos lovakat is.

Hunyadvármegyének egyik volt főispánja, Barsai Kálmán, az 1890-es években a román határ kiigazítási munkabizottságnak több heti élelmezésnek a havasokra való felszállításához és lovagláshoz 4 drb. válogatott szép eredeti mokány kancát szerzett be. A határkiigazítás után ezen lovakat mint gazdasági lovakat használta s fedeztette arabs és kurta dereku jól megválasztott lipicai ménnel. Az eredmény a második és harmadik generációnál remek volt: ezen lovaknál a mokány külső jelleg már egyáltalában felismerhető nem volt s csakis a lovak rendkívüli gyorsasága, tehetsége, kitartása és hustartóságáról lehetett a mokány ló vérfelfrissítésére következtetni. Krassószörénymegye déli részében a keresztezett mokány ló nagy mennyiségben kapható s a szakszerű avagy szerencsés tenyészállatok megválasztása szerint 150—155 cm. érő kisebb kiadású, kicsi irlandereket lehet találni, amelyek hatalmasan kifejlődött arányos test-szerkezetükkel mint háttas és mint hámos lovak erős gyors és rendkívül kitartó lovak.

Az 1880-as években Ungmegyének északi határán, a kárpátokban Bacsinszky gör. kath. lelkész az ottani kicsi hegyi lovak fedezetéséhez a megboldogult Kozma miniszteri tanácsos urtól a Turia Remetei méntelepből rendszerint egy arabs ménlovat ingyen kapott s ezen keresztezésekből a Bacsinszky-féle ménes híres lett. Ezen ménes egészen vadon volt, a tél és a hó olvadásával a ménes mind feljebb és feljebb húzódott a havasok felé kipróbált öreg kancák vezetésével minden őrizet nélkül s a tél közeledtével újra lehúzódtak a juh- és marha-nyáj után, ahol az azoktól megmaradt széna ízéken teltek át. Fadlala az arabs eredetű s a Turia Remetei méntelep akkori parancsnoka nagy érdeklődéssel viseltetett a Bacsinszky méntelep iránt s magánistállójában egy-két Bacsinszky-féle ló min-

dég volt s típusoknál fogva azokat mindég mint ungmegyei irlindereket mutatta be.

Hazánkban az utóbbi időben a lótenyésztés irányelvi a gyors fejlesztésben kerestek megoldást, amely cél el is van érve, mert lóanyagunk intenzív takarmányozással és nagy ápolással rendkívül szépen fejlődött, de ennek rovására elpuhult, nem elég edzett és kitartó s a háboru viszontagságos nehéz körülményeit a háboruban észlelt tapasztalatok szerint elviselni nem bírta.

Az előadottak után kimondhatjuk azt, hogy az eredeti mokány lovat nemcsak az előbb említett eredetiségében kell fejleszteni nevelnünk, de vérfelrissítés céljából okszerű méngazdaságot kell szerveznünk, amely a felosztott Fogarasi Lipicai ménest pótolni lesz hivatva.

Hunyadmegyében a kincstárnak négy nagyobb kiterjedésű mezőgazdasági birtoka és sok havasi legelője van, amelyek ilyen célra való szakszerű berendezése a magyar lótenyésztés érdekében indokoltan égetően szükséges.

Hadseregünk lószorozást vezető szakférfiai, akik a hadsereg szükségletére kívánt lóállományunk minőségéről legjobban vannak tájékozva, elsősorban hivatottak a magasabb körök figyelmét a mokány lovunk kitűnő tulajdonaira felhívni és lótenyésztésünk és a köz érdekében ezen lófajtának a kultiválása érdekében mindent megtenni.

Scheffer Ödön.

Nevelő munkások szövetsége.

A miskolci nevelő munkások szövetségének egyesülésre hívó szava országszerte élénk visszhangra talált. E visszhangot misem bizonyítja hathatósabban, minthogy egymásután alakulnak meg helyi és vidéki szövetségek s jelentik be csatlakozásukat. Az egyesülésben rejülő erőnek felismerése vezette a dévai nevelő munkásokat is, mikor f. hó 3-án egybegyűlve szívvel-lélekkel csatlakoztak a mozgalomhoz s megalakították a dévai nevelő munkások szövetségét.

Az egyesülés fontosságának tudatában határozta el a szövetség, hogy hívó szóval fordul a vármegye összes nevelőihez is. Felkérjük tehát a vármegye összes nevelő munkáit, hogy vagy önálló helyi szövetségekbe csoportosulva jelentsék be csatlakozásukat a miskolci központnak, vagy pedig hozzánk csatlakozzanak akár egyénenként is, hogy így azután esetleg megyei szövetséggé alakuljunk.

Értsétek meg a hívó szót s minél számszerűbben jelenjete meg a dévai városháza nagytermében f. hó 16-án d. e. 10 órakor tartandó gyűlésen. Ezidőre kérjük a csatlakozások bejelentését is: „Dévai nevelő munkások szövetsége“ címre.

„Aki nincs velünk, az ellentünk!“

Déva, 1918. június 4.

A dévai szövetség jegyzője.

Hunyadvármegye közgyűlése.

Hunyadvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 31-én közgyűlést tartott. Már előző nap meglátszott, hogy választásos közgyűlés lesz, mivel a bizottsági tagok nagy számban sereglettek össze az egész megyéből. A közgyűlés Krisko Bohus elnökle alatt küldöttségileg hívta meg Pogány Béla főispánt a közgyűlésre, aki a tagok szívélyes üdvözlése mellett azt megnyitotta.

A közgyűlés elején egy olyan tárgy következett, amely fél tizenkettőig foglalkoztatta a közgyűlést. Csulay Lajos vármegyei főjegyző

tudvalevőleg helyettes alispáni minőségében évi 2000 korona működési pótlékban részesült. Ezen minőségének megszűnésekor az akkori alispán e pótlék további folyósítását beszüntette, ami ellen Csulay felebbezést adott be, amelyben azt vitatja, hogy ezen működési pótlék őt továbbra is megilleti. Az állandó választmány javaslatával szemben dr. Ajtay Aladár, dr. Leitner Mihály, dr. Pop Justin, dr. Sándor Sándor és Cs. Lázár László mellett foglaltak állást, hogy az előadói javaslat elfogadásával Csulay felebbezését utasítsák el, míg dr. Haragos Ádám és dr. Schulhof Zsigmond az állandó választmány javaslata mellett kardoskodtak. Szavazásra kerülvén a sor, a közgyűlés nagy többséggel a felebbezés elutasítása mellett döntött.

Következett a választás. A kőrösbányai főszolgabírói állásra négyen pályáztak: Rimbás Győző, dr. Porsch József, Pap Ernő és Bercsényi Sándor. Már a választás kezdetén kint, hogy a küzdelem Porsch és Pap között fog eldőlni. A dr. Sándor Sándor elnökle alatt lefolyt választás eredménye az volt, hogy Porsch József 106, Pap Ernő 94, Bercsényi Sándor 34 és Rimbás Győző 13 szavazatot kapott, aminél fogva a kőrösbányai főszolgabírói állást dr. Porsch József nyerte el. Szolgabírónak az orosz fogságban lévő Tóth Ferenc választott meg 96 szavazattal Cseh Andor 21 szavazatával szemben.

Schneider József indítványa folytán az ideai termés biztosítására beadott indítvány került tárgyalásra. Ennek rendjén Vajk József főmérnök fejtette ki nézeteit arról, hogy miképpen lehetne elkerülni az eddigi mizériákat és eziránt indítványt is nyújtott be, amelyet a közgyűlés el is fogadott.

Körülbelül 1 órakor Pogány Béla főispán a közgyűlést felfüggesztette d. u. 3 órára.

A délutáni gyűlésen elsőnek Lázár Farkas terjesztette elő alispáni jelentését, amelyet a közgyűlés elfogadott. E jelentés kapcsán Demján Vazul országgy. képviselő élénk színekben ecsetelte a helytelen élelmezési állapotokat és kérte a megye vezetőségét, hogy a jövőben ezeket orvosolják. Dr. Vlád Aurél szóvá tette a munkásviszonyokat. Az orosz foglyok tömeges szökése folytán a gazdák képtelenek mezei munkálataikat elvégezteni. Felhívja a közgyűlés figyelmét arra is, hogy a közbiztonsági viszonyaink nagyon leromlottak. Felhoz több esetet, amelyből azt lehet következtetni, hogy egyes szökött, vagy tévutra tért katonák a jövőben még jobban fognak garázdálkodni. Kéri tehát az alispánt, hogy fordítson nagy gondot a közbiztonságra.

Maderspach Viktor szóvá teszi azt, hogy a Zsilvölgy lakosságának hadi kárát még mai napig sem folyósították és arra kéri az alispánt, hogy hasson oda, miszerint e kárösszegeket minél előbb folyósítsák.

Hosszu vita fejlődött ki Déva város képviselőtestületének azon határozata körül, amelyben a „Petrosza“ nevű kőbánya bérbeadását határozta el. Az állandó választmány arra való tekintettel, hogy Blum Zsigmond is ajánlatot tett, a képviselőtestület határozatát megsemmisítette és arra utasította a képviselőtestületet, hogy árverés útján értékesítse a kőbányát. Elsőnek dr. Leitner Mihály szólalt fel és hosszasan kifejtette azon okokat, amelyek a várost ezen határozatának meghozatalában vezette. Indítványozta, hogy az állandó választmány határozatának mellőzésével a képviselőtestület határozata hagyassék jóvá. Ugyanilyen értelemben szólalt fel dr. Laufer Árpád is. Ezzel szemben Hajduczy József az állandó választmány határozata mellett foglalt állást, amelyet a közgyűlés el is fogadott.

Szászváros képviselőtestülete Andrae József polgármester részére évi 1200 koronás személyi pótlékot szavazott meg, amely határozat ellen dr. Muntean és társai felebbezést adtak be, aminek következtében az állandó választmány e határozat megsemmisítését javasolta. Többek hozzászólása után a közgyűlés a felebbezést egyhangú határozatával visszautasította és az állandó választmány javaslatával szemben a képviselőtestület határozatát hagyta jóvá.

NAPI HIREK.

— **Előléptetés.** A király Soly m o s s y Alfréd cs. és kir. 50. gy.-ezredbeli zászlóst hadnaggyá léptette elő. Az előléptett zászlós eddig a bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkereszttel van kitüntetve.

— **Jegyzőválasztás.** Mult hó 30-án volt Pusztakalánban a jegyzőválasztás dr. Cseh Andor szolgabíró elnökle alatt. A 7 pályázó és három hivatalos jelölt közül egyhangulag István Tibor eddigi helyettes jegyző választott meg.

— **Eljegyzés.** Truca Viktória ó-piskii gör. kel. lelkész szeretetreméltó leányát eljegyezte Sz t r o i a György gyógyszerész, Sztroia nagyszebeni megyei ny. főjegyző fia.

— **Kollegiumi hírek.** A szászvárosi ref. Kún-kollegium előjáróságánál megüresedett három tagsági állásra az erdélyi ref. egyházkerület B o t h a Sándor bácsii, K o v á t s Sándor vajdahunyadi ref. lelkész, egyházmegyei pénztárost és dr. Sz ő l l o s y János helybeli ügyvédet választotta meg.

— **Hősi halál.** Oláriu Emil 64-ik gy.-ezredbeli zászlós f. év március 24-ikén az Ukrajnában vívott harcokban szerzett súlyos sebesülése következtében május 11-ikén hősi halált halt. Május 13-ikán temették el Odessa közelében egy katonai temetőben. A szomorú esetről az ottani kórház táborig lelkésze értesítette az édesapját, aki már megtette a lépéseket hős fia tetemének hazaszállítására.

— **Évzáró ünnepély.** A Kún-kollegium főgimnáziumában ez évben az évzáró ünnepély június hó 15-én, szombaton d. e. 10 órakor fog lenni a collegium disztermében. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy miniszteri intézkedés alapján évvégi vizsgák nem lesznek, csak befejező összefoglalások, melyeken az érdeklődő közönség is megjelenhet. Ezen összefoglalások június 10-én, hétfőn reggel 8 órakor kezdődnek az illető osztályok termében s 14-én csütörtökön érnek véget. Az érettségi szóbeli vizsgálat, amint már jeleztük, június hó 17—18-án lesz, mely vizsgára kormányképviselőül a közoktatásügyi miniszter dr. Schmidt Henrik kolozsvári tud. egyetemi tanárt küldötte ki. A magánvizsgák június hó 20-án fognak kezdődni és több napig tartanak, mivel ez évben a szokottnál több, különösen leány magántanuló van.

— **A 82-ik székely gy.-ezred rokkant-alapjára** a budapesti Margit-szigeti jótékony-célú ünnepély 72000 K-át juttatott. Ez is mutatja, hogy a derék és hős ezred iránt milyen melegen érznek országszerte.

— **Vizsga a róm. kath. fiuiskolában** 6-án tartották a róm. kath. szerzetes tantók egyházi tanfelügyelőjük, főtisztelendő L á d i Gyula esperes ur elnöklésével a vizsgákat. A jó sikerrel megtartott vizsga végeztével a főtisztelendő tanfelügyelő ur a növendékekhez intézett két beszéd keretében osztotta ki a szorgalmas tanulóknak az ajándékoka tés mondott köszönetet a tanítóknak az év folyamán teljesített szolgálataikért.

— **Kit vesznek fel az esküdtek lajstromába?** Az esküdtek lajstromába, az erfe vonatkozó törvényeink alapján felveszik mindazokat, akik a város területén laknak és magyar honosok, a folyó évben legalább 26-ik életévüket betöltik a magyar nyelvet értik, írni és olvasni tudnak, azonkívül legalább 20 korona egyenes állami adót fizetnek.

— **Halálozás.** Özv. Zeidler Adolfné sz. Wagner Lujza f. hó 4-ikén 75 éves korában meghalt. Temetése az evang. egyház szer-tartása szerint f. hó 6-án ment végbe a város közönségének nagy részvétele mellett. Az elhunytban Wagner Frigyes tekintélyes polgártársunk a nővérét gyászolja.

— **Lopás a vonaton.** Özv. Csonta Lászlóné parajdi lakos, fehérmű kereskedő vásárról hazatérőben f. hó 4-én az éjjeli vonattal haza akart utazni, nagyobb csomagja lévén az állomáson megszólított egy közkatonát, hogy segítsen neki a csomag elhelyezése körül. A katona készségesen vállalkozott is erre és egy zsák fehérműnek a felsegítését bizta rá. A nagy tolongásban nem tudott az asszony abba a kocsiba szállni, amelyikbe a katona a zsákkal felszállt. Később a kalauzzal a csomagja keresésére indult, de sem azt, sem a katonát nem találta. Miután gyanus lett neki a csomag eltűnése, visszatért Szászvárosra s az esetről jelentést tett a katonai rendőrségnek, hol panaszát felvették s a nyomozást azonnal megindították. Egyik ügyes katonarendőrségi detektív — tudunkkal Szilágyi Ferenc — kinek az ügy nyomozás végett kilett adva, még a délelőtti folyamán kézrekerítette a tettest s a 4000 K értékű fehérműt Balog Jánosné szászvárosi fehérmű házalónő lakása kéményében, sertésól padlása alatt s a szomszéd istállóban elrejtve megtalálta. A bűnösök megbüntetésére iránti intézkedések folyamatba tettek.

— **Halálozás.** Deutsch Manó a Gyulafehérvári Takarékpénztár vezérigazgatója, a Ferencz József-rend lovagja f. hó 5-ikén 50 éves korában Gyulafehérvárt meghalt. F. hó 6-ikán temették el nagy részvét mellett.

— **12 kilogramm katonai pipadohány.** A napokban Balosz György helybeli ügyvédi irnok észrevette, hogy a helybeli nagytözsdéből egy cseléd leányka egy jókora nagy tömött zsákkal jött ki. Megtapogatta a zsákot s konstata, hogy katonai dohány van benne. A cseléd a hozzá intézett kérdésekre nem adván választ, Balosz a rendőrségre hívta fel a leányt. Amidőn a kapun átlépett a cseléd, a zsákot eldobta magától s futásnak eredve elillant. A zsákot a rendőrség vette őrizetbe. A nyomban kiszállott pénzügyőri vizsgálat megállapította, hogy e dohány az alkenyéri kistrafikusnak kijáró dohánnyal lett tévedésből felcserélve.

— **Romániába szánt áruk közvetítése.** A brassói kereskedelmi és iparkamara közli, hogy Romániába szánt áruk ezentúl az áruforgalmi iroda közvetítésével Bukarestbe vihetők lesznek. Az áruk expedíciója csak tábori postacsomagban történhetik; a csomagok legfeljebb 10 kg. súlyúak lehetnek. Az előre fizetendő bérmentesítési díj 5 kg-os csomagjéért 80 fillé, azontul 10-ig 2 korona. A csomagok részben a romániai bevittelt előkészítő m. kir. gazdasági törzsnek Bukarestbe lesznek címzendők A kamara felhívja az érdekelteket, hogy Romániába szállítani kívánt áruikat a Magyar Áruforgalmi Irodánál (Budapest, V. Béla-utca 6) jelentsék be, mely a cégeket értesíteni fogja, hogy csomagjaik mikor lesznek a még megadandó címre elküldhetők.

— **Szülők figyelmébe.** A nyári iskolai szünidő alatt a német nyelvből alapos oktatást ad Amlacher Lujza szászvárosi okleveles óvónő.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli róm. kath. lelkész e helyen is köszönetet mond mindazoknak, akik a májusi gyűjtés alkalmával templomi gyertyára adakoztak. Ezek: Makkay Józsefné 2 K, Brum Zsigmondné 20, özv. Riebel Jenőné 2, Kromek József 2, özv. Farkas Jakabné 2, Kubaszek Annuci 4, Beregszászy I. 2, Ciontea 2, Salamon Gy.-né 2, özv. Berivoyné 4, Antos I. 2, Röhrichné 2, Kolthayné 6, Heger 3, Vorajthy Boldizsárné 2, Eperjesy Zs.-né 1, Ferenczy A. 4, ifj. Jellmann F. 2, Jellmanné 2, Jasinszkyné 4, Zsukan L.-né 5, özv. Szathmáry S.-né 2, Sándor Zs. 2, özv. Kovátsik S.-né 5, Putsch G.-né 20, Jánó B.-né 3 szál gyertya, özv. Némethné 2, Jurkovits J. 5, Mihályi B.-né 5, Bocskor G.-né 4, özv. Ferecziny 2, Bus L. i, Szalasy R. 2, Örs Z.-né 2, Szögyény G. 2, özv. Dani M.-né 3, Hermann J.-né 3, N. N. 20 f., M. V. 2, N. N. 1, Zsoszán M.-né 10, Ackermann 2, Eröss S. 2, N. N. 2, Dörner A. 1, Orbán I.-né 5, Szabó I.-né 4, özv. Benkené 1, dr. Balogh J.-né 4, Csóka Gy.-né 10, dr. Tinkuné 2, dr. Dobóné 2, dr. Dávidné 6, Baicu 2, Jakabné 6, Schulberné 2, Lugossyné 4, Dobál 2, Pantle 5, Bemzi J.-né 4 K, Brenzinger 2, dr. Erdélyné 2, Dobó L. 2, Kolovrát O. fél kg. gyertya, Hetás Józsefné 4 K. A B. Szűz Mária oltalma legyen a jutalom úgy az adakozók adományáért, mint a gyűjtő Hetás Józsefné fáradságáért is.

— **Lentermelés.** A székelykereszturi len-gyár ingyen ad lenmagot vetés céljaira azoknak, akik termelésre vállalkoznak. Ez iránt a gyárhoz kell fordulni.

— **Az eszperanto nyelv szerepe a háboruban.** A margitszigti hadikiállítás egyik érdekes kis gyűjteménye az eszperanto szerény, mely a nemzetközi nyelv háborus szerepét mutatja be. Ott látjuk a német hivatalos jelentések eszperanto nyelvű kiadásának egyik példányát. Ez a semlegesek részére készült és 26 országban több ezer példányban terjesztették. A német kormány hivatalos jegyzékei és nyilatkozatai a berlini Internacia Bulletinben jelennek meg. Kis képen láthatók a vörös kereszt gyakorlati, amikor is különböző nyelvű katonák a nemzetközi nyelv által értetik meg egymást. Hadifogolymunkák, eszperanto lapok a fogolytáborokból, katonák bibliája, imakönyve, daloskönyve és sok más apróság és érdekes kép egészíti ki a kis kiállítást, amely meglep ujszerűségével, A kiállítás anyagát a Magyar Országos Eszperanto Egyesület gyűjtötte és engedte át a hadikiállításnak.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!**

Mindenes cseléd uri házhoz felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Jó bánásmód és ellátás. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 250

Egy 200 katasztrális holdon felüli birtok uri lakkal szabadkézből eladó. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 237 2-3

Sz. 49/1918. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szász-

városi kir. járásbírósnak 1918. évi 248/2 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Farkas Jenő felperesnek 26 K s jár. erejéig 1918. évi március hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1400 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1918. évi Pk. II. 996/2 számú végzése folytán 26 K tőkekövetelés és eddig összesen 32 K 90 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközzésére 1918. évi június hó 13-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1918. május hó 30-án.

242

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 26/1918. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai törvényszéknek 1914. évi 9914 számú végzése következtében dr. Szöllősy János ügyvéd által képviselt Szászvárosi Takarékpénztár Rt. felperesnek 65 K s jár. erejéig 1914. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 920 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szekerek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1918. évi Pk. II. 208/5 számú végzése folytán 65 K tőkekövetelés, ennek 1915. évi szeptember hó 25-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 66 K 41 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Gyalmáron, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1918. évi június hó 14-ik napjának d. u. 1/2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1918. évi május hó 30-án.

241

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

A szászvárosi kir. járásbírósnak.

1515/1918. szám.

Hirdetés.

A szászvárosi kir. járásbírósnak közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett következő, a szászvárosi Előlegetési Egylet Rt. által kiállított okiratok: 1. „Buch I. folió 182, Einlage Buchel des Vorschussverein-Aktiengesellschaft in Broos für Wilhelm Redlich, Broos 19. Februar. 1916 Kapitalstand 600 Kronen“, 2. „Buch III. folió 203, Einlage-Buchel des Vorschussverein-Aktiengesellschaft in Broos, Heimsparbuchse No. 174 Kapitalstand 19. Februar 1916 57 K 53 h.“ megsemmisítése iránt az eljárást Dietrich Simon őrmester kolozsvári lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetésnek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Szászváros, 1918. évi május hó 26-án.

Szakáts s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

244

Várceka,
s. hiv. tisztviselő.

Arad hegyaljai elsőrendű faj tiszta saját termésű

gyoroki fehér bor

224 1 liter 10 K. 5-6

Kapható:

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznel Szászváros.

Üveget és dugót kéretik hozni. Mustból készült mustár is kapható.

Eladó egy jókarban lévő fedeles hintó. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

Eladó egy nagyobb és egy kisebb teherbirású társzekér (stráfszekér), valamint egy 6 üléses féderes fedél nélküli nyitott nyári omnibusz. Bővebbet e lap szerkesztőségében.

Eladó egy circa 16 méter hosszú cserépfedeles szétszedhető szénácsúr. Bővebbet szerkesztőségünkben.

Sz. 11/1918. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1916. évi 502/3 számú végzése következtében dr. Szöllösy János ügyvéd által képviselt Goldmann Sámuel felperesnek 69 K 60 fill. s jár. erejéig 1916. évi július hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2200 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: borjúk és tehén nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1918. évi Pk. II. 1974/2 számú végzése folytán 69 K 60 fill. tökéltetés, ennek 1915. évi január hó 1-ső napjától járó 50% kamatai, 1/300 váltódíj és eddig összesen 93 K 90 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Gyalmáron, alperesek lakásán leendő eszközésére 1918. évi június hó 14-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Szászváros, 1918. évi május hó 30-án.

Göbri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

243

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a helybeli Németh János utóda-féle jóhírnevű fűszer- és vaskereskedést átvettem s azt

Németh János utóda

törvényileg bejegyzet cég alatt tovább folytatom. — Üzleti elveim: olcsó árak, szolid, pontos és gyors kiszolgálás. Raktáramban tartok: mindennemű vas-, fűszer-, csemege-, festék- és olajnemű árukat. — Szíves pártfogást kér, tisztelettel

STERN MANÓ.

247 1-3.

Ezentul — a nyári hónapok alatt — csak szombaton és vasárnap este 8 órai kezdettel ugyanazon műsor mellett fog előadás tartatni.

Egyesült Erzsébet Mozgók

Szászvárosban, a „Transsylvania“ szálló nagytermében

1918. évi június hó 8-án és 9-én: este pont 8 órakor.

A TÉVEDT NŐ.

Dráma 4 felv.-ban. A Nordisk-filmgyár új attrakciója. A főszerepben Gudrun Houlberg.

Házasság unalomból

Vígjáték 4 felvonásban. A főszerepben Henny Porten.

Háborus híradó.

Rendes helyárak.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“ hetilap

előfizetési ára:

Egész évre — — 12 kor.

Fél évre — — 6 kor.

Negyed évre — — 3 kor.

Egyes szám ára — 24 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. **NYILTTÉR** soronként 50 fillér.

Hirdetések jutányos árban — felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

„Albertol“ tejoltó (sajtoló)

kivonatok

poralakban és folyadékban a legjobbak

Oltóképesség:

pornál 1:100.000

foly.-nál 1:10.000

Egyedüli szállító:

Ábrahám Albert, Hátszeg.

219 5-10

VULPE TIVADAR fakereskedése Szászváros.

Értesítem a nagyra becsült építkező vevőközönséget, hogy szászvárosi

faraktáramban

a következő anyagokat tartom: Faragott és fűrészelt épületfenyőt, deszkát, léceket, építő-meszet, hires zombolyai Bohn-féle és lugosi nagy- és kiscserepet. Megérkeztek még: a königsbergi, ujbányai prima piros quarztrahit

malomkövek minden méretben.

Gazdasági gépek:

egy- és kétsoros kukoricaültető- és kapológépek, acélekék, szecs-kavágók.

Portlandi cement.

Felhívom becses figyelmét az építőközönségnek, hogy frissen faragott építőfenyőt, gerendákat, szarufákat stb. direkt a székelyföldi fátelapemről, ugyszintén deszkát, cserepet, meszet, cementet, malomköveket és mezőgazdasági gépeket waggon tételekben vagy egyes építkezésekre vagy egyes darabokban is külön szállítok előnyös ár mellett, a kívánt állomásra. Bővebb felvilágosítást és részleges árajánlatot ad

VULPE TIVADAR fakereskedése

Szászváros, Országút 2/a. Telefon 30.
183 14-

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ könyv- és papirkereskedésében kapható:

**olajfesték,
festővászon,
ruhafestőpor,**

a legolcsóbb napi árban.

Egy jól írni és olvasni tudó fiú nyomdász-tanulónak és a könyv- és papirkereskedésbe azonnal felvétetik

a Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaságnál.

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
198 Szászváros. 10-

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vérképző gyógyszer, vérszegények, lábbadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható

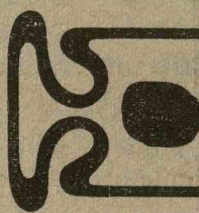
DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
231 SZÁSZVÁROS 3-

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kiváncra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

197 10-